

23.1.7; 10a (על הרוגי מלכות) → 11a (מכות בשלשה/משנה ב') → 10a

1. כי יהיה ריב בין אנשים ונגשו אל המשפט ושפטו והצדיקו את הצדיק והרשיעו את הרשע: דברים כה, א
 2. ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו ובערת הרע מקרבך: דברים יט, יט
 3. והיה אם בן הכות הרשע והפילו השפט והכהו לפניו כדי רשעתו במספר: דברים כה, ב
 4. ארבעים יכנו לא יסוף פן יסוף להכתו על אלה מכה רבה ונקלה אחיד לעיניך: דברים כה, ג
 5. לא תרצה ס לא תנאף ס לא תגנב ס לא תענה ברעך עד שקר: שמות כ, יב
 6. ולא תקחו כפר לנפש רצח אשר הוא רשע למות כי מות יומות: במדבר לה, לא
 7. וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דור ברך לכל ישיבה יובל הוא תהיה לכם ושבתם איש אל אחוזתו ואיש אל משפחתו תשבּו: ויקרא כה, י
 8. ויען שכניה בן חיאל מבני עילם ויאמר לעזרא אנחנו מעלנו באלהינו ונשב נשים נקרות מעמי הארץ ועתה יש מקוה לישראל על זאת: עזרא י, ב
 9. ויאמר ה' אל יהושע קם לך למה זה אתה נפל על פניך: חטא ישראל... יהושע ז, יא
 10. ויאמר ה' אל משה עד אנה מאנתם לשמר מצותי ותורת: שמות טז, כח

- I 'ב' (3/23) for מכות about size of ר' ישמעאל/חכמים dispute: משנה ב'
- a Source (for 3) ושפטום (plural – 2) +1 (odd number) = 3
- i Challenge: והרשיעו, והצדיקו, and should be in the calculus – 7
- ii Defense: those are needed for עולא's interpretation of this verse as referring to עדים זוממים
- 1 (note: עדים זוממים are explicitly mentioned – v. 2)
- 2 Question: source for מכות for עדים זוממים – v. 3 (מכות given after הרשיעו?)
- (a) Challenge: why not infer it from v. 5
- (b) Answer: that is a מ' – לאו שאב"מ
- b Source (for 23 – ישמעאל):
- i ר' ישמעאל: רשע: אבוי (vv. 1;6)
- ii רבא: רבא is in lieu of execution
- 1 Challenge: why do we appraise how many מכות he can withstand (מכות ג:יא)? Let him die!
- 2 Answer: v. 4 stipulates that the מכות be lashed "on the back of the living (אחיד)"
- (a) Challenge: if so, when he is assessed as being able to withstand 20, why give him 18 (must be multiple of 3) – why not give him 21; if he dies at 21, all 21 were still given "on the back of the living"
- (b) Answer: that same phrase indicates that after being lashed, he must אחיד – i.e. be alive
- II 'ב' examining the phrase עיבור החדש (which requires 3)
- a Note: doesn't states חישוב (calculation) קידוש (sanctification/declaration) – but עיבור
- i ר"מ quoting ברייתא – support (support – ברייתא) קידוש החדש (support – ברייתא) אבוי
- ii our version is עיבור – means קידוש on the day of עיבור (30th); if the next day (automatic) – no need for 3
- 1 Follows: ר' אב"צ – if it didn't appear "on time", no need for קידוש, as the heavens have already "declared" it
- iii ר"נ: means קידוש on the day after עיבור; as per פלימו's opinion
- iv עיבור שנה) read חישוב – use of עיבור follows next phrase (עיבור שנה)
- 1 but: no need for בית דין for קידוש as per אליעזר ר"א, who infers from v. 7 that we only sanctify years, not months
- III 'ב' (3-5-7 – רשב"ג; 3 – ר"מ) עיבור השנה: משנה ב'
- a ברייתא: method – 3 decide whether to begin calculations; if 2 (or 3) agree to do so, 2 more join them for the deliberations; if 3 (or 4,5) decide to intercalate – add 2 more for the declaration
- i Note: 2 approaches to the symbolism of 3-5-7 (ברכת כהנים) OR the various numbers of ministers in אסתר (מגילת אסתר)
- b ברייתא: emphasis on "invited" חכמים only
- i Story: ר"ג directed 7 to ascend to the loft for עיבור שנה & found 8 there – he demanded that uninvited one leave
- 1 Then: שמואל הקטן claimed that he just came to observe; ר"ג allowed him to stay
- (a) Note: שמואל הקטן wasn't the uninvited one, but wanted to spare the other one being embarrassed
- ii Examples: of those who learned from שמואל הקטן's behavior -
- 1 דבי: was upset because someone had eaten garlic; ר' חייא got up and left, so they all left
- (a) Note: he wasn't the guilty one, but wanted to protect "garlic eater" from embarrassment
- 2 ל"מ: woman came to his בית מדרש and said that one of his תלמידים was מקדש her (בביאה)
- (a) Note: ר"מ wrote her a גט, as did all of his students (protected מקדש)
- iii Model for שמואל הקטן (v. 8); who learned from ה' words to יהושע (v. 9) or to משה (v. 10)
- c Epilogue: praise for שמואל הקטן
- i Comparison with הלל in ב"ת קול הלל, fingering הלל as "fitting for the שכניה", was repeated in יבנה → שמואל הקטן
- ii When he died: he prophesied martyr's death of רשב"ג and רשב"ג
- 1 And: as הלל was eulogized and associated with עזרא, שמואל הקטן was eulogized and associated with הלל
- 2 Note: they wanted to express a similar eulogy for ר' יהודה בן בבא, but we don't eulogize martyrs